

Landstingsstyrelsens beslut med anledning av presenterade prognoser under 2008

Landstingets revisorer gav vid sammanträde den 16 april 2007 revisionskontoret i uppdrag att kontinuerligt följa upp, dokumentera och avrapportera landstingsstyrelsens åtgärder och beslut med anledning av redovisade prognoser. Revisorerna har också givit revisionskontoret i uppdrag att även under kommande år fortsätta uppföljningen.

Nedanstående sammanställning är en beskrivning av hur landstingsstyrelsen hanterat de prognoser som presenterats under verksamhetsåret 2008 och vilka beslut om åtgärder som fattats.

Prognos 1

- 22 Mkr

Landstingsstyrelsen behandlade årets första bokslutsprognos vid sitt sammanträde den 15 april. Landstingsdirektören redovisade prognosen som baserade sig på ekonomisk uppföljning till och med februari månad.

Landstingsdirektören konstaterar att prognosen pekar på ett underskott om 22 Mkr vilket är 72,5 Mkr sämre än budget.

Under redovisningen av prognosen konstaterade landstingsdirektören att den ekonomiska situationen för landstinget är mycket ansträngd och att obalanser i förhållande till budget kvarstår för flera divisioner. Sveriges kommuner och landsting SKL:s prognos för skatteintäkter och statsbidrag har försämrats sedan budgetbeslutet togs i november 2007.

Inom *division opererande specialiteter* uppgår det prognostiserade underskottet till 47 Mkr (varav den största posten utgörs av köpt vård).

Inom *division allmänmedicin* prognostiseras underskottet till 22 Mkr (varav hyrläkare och läkemedel utgör de största posterna).

Inom *division medicin* uppgår det prognostiserade underskottet till 15 Mkr (varav personalkostnader och läkemedel utgör de största posterna).

Landstingsdirektören anger att i anslutning till delårsrapport 1 och prognos 2 kommer en säkrare bedömning att kunna göras för helåret 2008. Denna bedömning kan utgöra underlag för en eventuell begäran om kompletterande finansieringsbeslut eller andra åtgärder i landstingsfullmäktige.

Av landstingsstyrelsens protokoll framgår följande:

Styrelsens beslut med anledning av den redovisade prognosen blev,

”**att** med godkännande lägga rapport 1 till handlingarna men

att uttrycka sitt missnöje med de negativa avvikelserna från budget och kräva att kommande rapporter ska innehålla konkreta tidsatta åtgärder med ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser i syfte att hålla budget.”

Mot beslutet reserverade sig styrelsens ledamöter från moderata samlingspartiet, centerpartiet, sjukvårdspartiet och kristdemokraterna till förmån för den reservation som bilagts protokollet.

Revisorernas iakttagelser

Revisorerna menar att redovisningen av prognos 1 2008 är ett steg i riktning mot en mer strukturerad, likformig och tydlig redovisning av landstingets ekonomiska och verksamhetsmässiga läge.

Revisorerna konstaterar att preciserade åtgärdsförslag, för att komma tillrätta med ekonomiska obalanser, är utarbetade av och redovisade under respektive division. Styrelsen är emellertid inte tillfredställd med resultatet i den redovisade rapporten utan kräver i en skarpt formulerad att-sats att kommande rapporter ska innehålla konkreta och tidsatta åtgärder för att hålla budget.

Styrelseprotokollet återger på ett oklart sätt den reservation som delar av oppositionen gör. Vad reserverar sig de ovan nämnda partierna mot? Beslutet att lägga rapporten till handlingarna eller att styrelsen uttrycker missnöje och kräver konkreta åtgärder för att hålla budget? Revisorerna menar att det i protokollet tydligare borde ha klarlagts vad oppositionen egentligen avsåg.

Revisorerna noterar vidare att landstingsdirektören öppnar för att styrelsen – efter delårsrapport 1 med tillhörande prognos 2 – kan komma att vända sig till landstingsfullmäktige med en eventuell begäran om kompletterande finansieringsbeslut eller andra åtgärder.

Prognos 2

+/- 0 Mkr

Landstingsstyrelsen behandlade delårsrapport 1 i vilken årets andra bokslutsprognos ingår, vid sitt sammanträde den 10 juni. Landstingsdirektören redovisade prognosen som baserade sig på ekonomisk uppföljning till och med april månad.

Under redovisningen av prognosen konstaterade landstingsdirektören att den ekonomiska situationen för landstinget förbättras sedan föregående prognos, men att läget fortfarande är mycket ansträngt. Landstingsdirektören redovisade att prognosen pekar på ett nollresultat för helåret 2008.

Det förbättrade prognosresultatet beror i första hand på en lägre kostnadsökningstakt och de flesta divisionerna redovisar en bättre prognos än den föregående. Obalanser finns dock fortfarande inom divisionerna medicin, allmänmedicin och opererande specialiteter. Detta beror enligt landstingsdirektören på förseningar i genomförandet av korrigerande åtgärder jämfört med ursprunglig plan.

Vilken påverkan vårdförbundets strejk kommer att ha på helårsresultatet har ännu inte kunnat beaktas i prognosen. En redovisning av effekter och planerade åtgärder med anledning av konflikten kommer att redovisas vid styrelsens möte den 17 juni.

Sedan överläggningen avslutas beslutade landstingsstyrelsen i enlighet med kansliets förslag, med avlåtande av skrivelse till landstingsfullmäktige (bil § 101) föreslå att landstingsfullmäktige beslutar

”**att** med godkännande av rapporten och däri beskrivna åtgärder lägga den till handlingarna”.

Revisorernas iakttagelser

Revisorerna noterade efter landstingsstyrelsens behandling av prognos 1 för 2008, att styrelsen uttryckte sitt missnöje med det negativa resultatet och inför fortsatta prognoser krävde tydlig redovisning av konkreta och tidssatta åtgärder.

Landstingsstyrelsen har inte ansett det nödvändigt att efter prognos 2/delårsrapport 1 vända sig till landstingsfullmäktige med begäran om kompletterande beslut.

Revisorerna konstaterade att utifrån hittills redovisade prognoser och delårsrapport, kommer landstinget inte att få samma draghjälp av skatteintäkter och statsbidrag som var fallet under 2007. Budgetbeslutet i november 2007 avseende 2008 byggde på SKL:s prognos gällande skatteutfall. SKL har under 2008 redovisat en reviderad prognos innebärande 40 Mkr lägre skatteintäkter.

Kravet på landstingets verksamheter att hålla sina budgetramar blir genom detta ännu tydligare.

Prognos 3

20 Mkr

Landstingsstyrelsen behandlade delårsrapport 2 som innehöll årets tredje bokslutsprognos med verksamhetsuppföljning samt delårsbokslut 2 vid sitt sammanträde den 7 oktober.

Prognosen och delårsbokslutet baseras på ekonomisk uppföljning till och med augusti månad. I delårsbokslut 2 redovisades ett resultat uppgående till 147 Mkr, vilket är i paritet med den periodiserade budgeten. Det prognostiserade helårsresultatet uppgick till ett överskott om 20 Mkr, vilket är 30 Mkr sämre än budgeterat resultat.

Landstingsstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 7 oktober 2008

att överlämna upprättat delårsbokslut för perioden t.o.m. 31 augusti till revisorerna samt

med avlåtande av skrivelse till landstingsfullmäktige föreslå att landstingsfullmäktige beslutar

att godkänna delårsbokslutet per den 31 augusti 2008 samt

att lägga Rapport 3 – verksamhetsuppföljning med prognos – till handlingarna.

Vid styrelsens möte den 14 oktober – i vilket en överläggning med landstingets revisorer ingick – ändrade styrelsen sitt beslut, i enlighet med revisorernas påpekande, så att förslaget till fullmäktiges hantering av delårsrapporten blir:

att godkänna delårsbokslutet med Rapport 3 - verksamhetsuppföljning med prognos - per den 31 augusti.

Revisorernas iakttagelser

Revisorernas bedömning av styrelsens analys redovisas i revisorernas skrivelse till fullmäktige, daterad den 14 oktober 2008. I huvudsak berör revisorerna i sin skrivelse; att det budgeterade överskottsmålet inte nås, och att flera av verksamhetsmålen inte heller nås. Revisorerna konstaterar att styrelsen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå måluppfyllelse. Revisorerna efterlyser därför styrelsens åtgärdsplan för att nå målen.

Revisorerna konstaterar att det rått viss osäkerhet kring landstingsstyrelsens sätt att sammanställa och hantera delårsrapport 2. Revisorerna framförde till styrelsen under överläggningen den 14 oktober att man förutsätter att styrelsen vid helårsbokslut och kommande delårsrapporter tillskapar bättre rutiner.

Sammanfattande iakttagelser

Under verksamhetsår 2008 har endast tre prognoser presenterats, varav den sista omfattar perioden januari till och med augusti. Detta skall jämföras med föregående år då antalet prognoser uppgick till sju.

Revisorerna noterar att det prognostiserade resultatet från prognos 1 till prognos 3 förbättrats från -22 till +20. Revisorerna noterar vidare att styrelsen i samband med årets första prognos framförde skarpa krav på korrigerande åtgärder. Vid behandlingen av de två efterföljande prognoserna har styrelsen med godkännande av rapporten lagt den till handlingarna.

Revisorerna konstaterar att det minskade antalet prognoser innebär att landstingsstyrelsen, vid färre tillfällen än tidigare år, ges en möjlighet att utifrån ett fullödigt beslutsunderlag fatta beslut om eventuella korrigerande åtgärder.

Revisorerna konstaterar – utifrån de under året redovisade prognoserna – att effekterna av åtgärderna inte varit tillräckliga för att nå budgetmålet om ett överskott på 50 Mkr.

Anders Marmon
CKR

Johan Magnusson
CKR